

27. 8. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ještě jednou k přechodným ustanovením nového zákona o korporacích aneb změna smluvní dokumentace obchodních společností

Účelem tohoto článku je zamýšlení se nad přechodnými ustanoveními nového zákona o obchodních korporacích a jejich dopadem na smluvní dokumentaci společnosti s ručeným omezeným a akciové společnosti.

Předpokládáné nabytí účinnosti zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále jen „zákon o obchodních korporacích“ nebo „ZOK“) ke dni 1. 1. 2014 bude mít výrazný dopad na smluvní dokumentaci existujících obchodních společností. Konflikt právních úprav zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník, v platném znění (dále jen „ObchZ“) a ZOK mají mimo jiné řešit přechodná ustanovení §775 a násl. ZOK.

Vzhledem k tomu, že nová úprava civilního práva jako celku zdůrazňuje právní princip smluvní volnosti a dispozitivnosti právní úpravy, donucujících (kogentních) ustanovení v novém civilním právu je poskromnu. Nicméně ustanovení §777 odst. 1 ZOK stanoví, že ujednání společenských smluv, která jsou v rozporu s donucujícími ustanoveními ZOK, se zrušují *ex lege* dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Je tak nezbytné kogentní ustanovení v nové právní úpravě vyhledat a zjistit jejich případný konflikt s ustanoveními společenských smluv již existujících obchodních společností založených podle ObchZ.

Počínaje dnem účinnosti ZOK pak mají společnosti šestiměsíční lhůtu k tomu, aby přizpůsobily své společenské smlouvy nové právní úpravě, a doručily je do sbírky listin. Neučiní-li tak, rejstříkový soud je k tomu vyzve a stanoví ve výzvě dodatečnou přiměřenou lhůtu ke splnění této povinnosti; uplyne-li dodatečná lhůta marně, soud na návrh rejstříkového soudu nebo osoby, která na tom osvědčí právní zájem, zruší obchodní korporaci a nařídí její likvidaci.

Ta část vnitřních ustanovení, která nebude v rozporu s donucujícími ustanoveními ZOK, zůstane nadále v platnosti, přičemž za její součást budou v souladu s ustanovením §777 odst. 4 ZOK považována i ta dispozitivní pravidla ObchZ, která upravovala práva a povinnosti společníků, která pro korporace doposud vyplývala přímo z ObchZ, a společnosti se od nich smluvně neodchýlily. Tady je třeba upozornit, že se jedná o dispozitivní ustanovení ObchZ, která upravovala *pouze práva a povinnosti společníků*, nikoliv již například působnost valné hromady nebo jiné věci související s právem společností.

Obchodní korporace se mohou nejpozději do 2 let ode dne účinnosti tohoto zákona změnou svých společenských smluv podřídit ZOK jako celku a podat návrh na zapsání těchto údajů do obchodního rejstříku.

Obchodní společnosti mají tak na výběr podřídit svou dokumentaci úplně ZOK nebo přizpůsobit pouze kogentní ustanovení ZOK a v daném případě se bude dokumentace napořád řídit pravidly stanovenými v společenských smlouvách těchto společností, které neodporují kogentním ustanovením ZOK a dispozitivními pravidly ohledně práv a povinností společníků, která pro společnosti dosud vyplývala přímo z ObchZ, a společnosti se od nich ve svých společenských smlouvách neodchýlily.

Lze tak obchodním společnostem doporučit, že pokud se podřídí novému ZOK jako celku, důsledně zrevidovali celé stanovy, resp. společenskou smlouvu, když nová právní úprava se může podstatně lišit od jejich doposud nastavených korporátních pravidel. V případě, že společnosti dají přednost staré právní úpravě, bude též nutné revidovat stanovy, resp. společenské smlouvy z hlediska právního souladu s kogentními normami ZOK.

Pro přehlednost je níže k nahlédnutí tabulka s výčtem podstatných náležitostí společenské smlouvy společnosti s ručením omezeným a zakladatelské smlouvy/stanov akciové společnosti podle stávající úpravy ObchZ a podle ZOK. Tučnou kurzívou jsou označené podstatné náležitosti podle ObchZ, které již po novém podstatnými náležitostmi nebudou, a společnosti je ve své společenské smlouvě/stanovách můžou vypustit. Tučným fontem jsou pak označené podstatné náležitosti podle ZOK, které podle ObchZ za kogentní považované nebyly, a proto by tady v případě jejich absence mohl vzniknout rozpor s novou právní úpravou.

ZOK pak též stanovuje podstatné náležitosti zakladatelské dokumentace do chvíle splnění vkladové povinnosti. Vzhledem k tomu, že se většinou bude jednat o nově vzniklé společnosti, tato problematika v tomto článku a níže uvedených tabulkách není rozebírána.

S.R.O. - podstatné náležitosti společenské smlouvy

ObchZ	ZOK
<ul style="list-style-type: none">• firma a <i>sídlo</i> společnosti• předmět podnikání (činnosti)• určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby• výši základního kapitálu a výši vkladu každého společníka <i>včetně způsobu a lhůty splácení vkladu</i>• <i>jména a bydliště prvních</i> jednatelů společnosti a způsob, jakým jednají jménem společnosti• <i>jména a bydliště členů první dozorčí rady, pokud se zřizuje</i>• <i>určení správce vkladu</i>• <i>jiné údaje, které vyžaduje tento zákon</i> (úpravu doby tvorby a výše rezervního fondu tak, jak to požaduje § 124 odst. 1, uvedení předmětu a hodnoty nepeněžitého vkladu (§ 59 odst. 3 a § 109 odst. 3))	<ul style="list-style-type: none">• firma společnosti• předmět podnikání nebo činnosti společnosti• určení společníků uvedením jména a bydliště nebo sídla• výši základního kapitálu, výši vkladu nebo vkladů <i>připadajících na podíl nebo podíly</i>• <i>počet</i> jednatelů a způsob jejich jednání za společnost• <i>určení druhů podílů každého společníka a práv a povinností s nimi spojených, dovoluje-li společenská smlouva vznik různých druhů podílů</i>

A.S. - podstatné náležitosti zakladatelské smlouvy/stanov

ObchZ

- firmu, **sídlo** a předmět podnikání (činnosti)
- **navrhovaný** základní kapitál
- počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu, podobu, v níž budou akcie vydány, jakož i určení, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele, popřípadě kolik akcií bude znít na jméno a kolik na majitele; mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií na jméno
- **kolik akcií který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splacení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen**
- **splácí-li se emisní kurs akcií nepeněžitými vklady, i určení předmětu nepeněžitého vkladu a způsobu jeho splacení, počet, jmenovitou hodnotu, podobu, formu a druh akcií, jež se vydají za tento nepeněžitý vklad**
- **alespoň přibližná výše nákladů, které v souvislosti se založením společnosti vzniknou**
- **určení správce vkladu podle § 60 odst. 1**
- **má-li být alespoň část akcií vydána na základě veřejné nabídky akcií, i údaje uvedené v § 163 odst. 2 písm. a) až g)**
- **návrh stanov**[1] (stanovy jako samostatný dokument mají vlastní podstatné náležitosti)

ZOK

- firmu a předmět podnikání nebo činnosti
- **výši** základního kapitálu
- počet akcií, jejich jmenovitou hodnotu, určení, zda a kolik akcií bude znít na jméno nebo na majitele, anebo zda budou vydány jako zaknihované cenné papíry, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií, popřípadě **údaj, zda jsou akcie imobilizovány**; mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených
- **počet hlasů spojených s jednou akcií a způsob hlasování na valné hromadě; mají-li být vydány akcie o různé jmenovité hodnotě, obsahují stanovy také počet hlasů vztahujících se k té které výši jmenovité hodnoty akcií a celkový počet hlasů ve společnosti**
- **údaj o tom, který ze systémů vnitřní struktury společnosti byl zvolen, a pravidla určení počtu členů představenstva nebo dozorčí rady**
- jiné údaje, stanoví-li tak tento zákon: např. §17/2, §254/1

Mgr. Dagmara Mišutková,
advokátka

Mgr. Ida Callaghan, LL.M.,
advokátní koncipientka

autorky působí v advokátní kanceláři MSB Legal, v.o.s.

[MSB Legal, v.o.s.](#)

Bucharova 1314/8
158 00 Praha 13

Tel.: +420 251 566 005
Fax: +420 251 566 006
e-mail: paha@msblegal.cz

[1] Stanovy v ZOK již nebudou samostatným dokumentem ve smyslu ObchZ, zakladatelská smlouva + stanovy bude pouze jeden dokument s názvem stanovy

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)